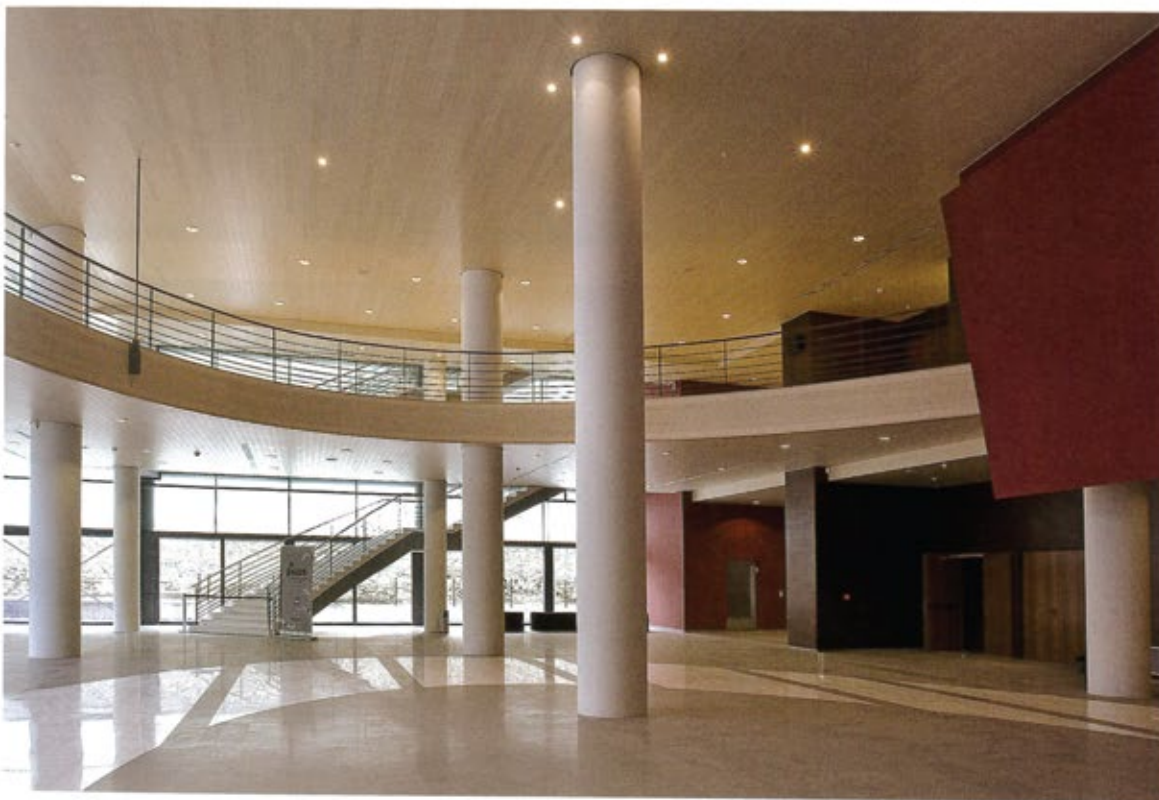

"Θέατρον" του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού στην Αθήνα

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΥΧΩΡΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Παρουσίαση: ΝΑΤΑΛΙΑ ΕΦΡΑΙΜΟΓΛΟΥ, αρχιτέκτων. Φωτογραφίες: STUDIO KONTOS

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Γ. Ανδρεάδης & Συνεργάτες Ο.Ε.,
Ν. Εφραίμογλου & Συνεργάτες, Atelier - Γ. Τσιώμης
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: Κ. Γιαννόπουλος,
Μ. Καντατζής
ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ο.Μ.Ε.Τ.Ε. Α.Ε.
Η/Μ ΜΕΛΕΤΗ: Η/Μ Ε.Π.Ε.
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Κ. Ανδρικοπούλου
ΜΕΛΕΤΗ ΦΩΤΙΣΜΟΥ: R. Narboni
ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Τ. Τιμαγένης
ΘΕΑΤΡΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: J. Dubreuil
ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΚΑ: Changement a Vue, M. Fayet

ΜΕΛΕΤΗ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ: Η. Schattenman
ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: ΚΑ.Π.Ε.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ: Κ/Ε ΤΕΡΝΑ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΟΥ: ΚΙΩΝ Α.Τ.Ε.
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Πειραιώς 254, Ταύρος
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΒΑΔΟ: 8.130 m²
ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: 2005 - 2006
ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ: 2007 - 2008

Το πολιτιστικό συγκρότημα "Ελληνικός Κόσμος" του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού απέκτησε ένα νέο κτίριο, το "Θέατρον", για να στεγάσει ποικίλες εκδηλώσεις. Με αυτό ολοκληρώνεται η πρώτη ενότητα κτιρίων του συγκροτήματος, που απαρτίζεται από:

- το Κτίριο Ι, ένα πλήρως ανακαινισμένο διώροφο βιομηχανικό κέλυφος (πρώην εργοστάσιο "Βιοσώλ"), με εκθεσιακούς και εκπαιδευτικούς χώρους και internet café,
- τη "Θόλο", που στεγάζει μια σφαιρική αίθουσα χωρητικότητας 120 ατόμων για τρισδιάστατες προβολές και προβολές εικονικής πραγματικότητας (virtual reality) παραγωγής του I.M.E.,
- το νέο κτίριο "Θέατρον", που έχει δυνατότητα να στεγάσει ένα ευρύ φάσμα εκδηλώσεων, όπως θεατρικές και μουσικές παραστάσεις, εκθέσεις και συνέδρια.

Κτίριο "Θέατρον"

Ο προϋπολογισμός του νέου κτιρίου ανήλθε στα 35 εκατομμύρια ευρώ και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού. Οι επιφάνειες των επιμέρους χώρων είναι:

- 5.200 m² αίθουσες και συνεδριακό κέντρο,
- 4.155 m² γραφεία και βοηθητικοί χώροι,
- 9.060 m² χώροι στάθμευσης και υπόγειες ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.

1, 2, 3

Απόψεις των εσωτερικών χώρων.

4

Η αίθουσα "Αντιγόνη".

Σχέση με την πόλη - Μορφολογία

Λόγω της θέσης του συγκροτήματος στην πρώην βιομηχανική περιοχή της οδού Πειραιώς, στραφήκαμε σε μια πιο εσωστρεφή αρχιτεκτονική που συνεχώς "ανακαλύπτεται".

Ο επισκέπτης ερχόμενος από το δρόμο θα εντυπωσιαστεί από τη μεταλλική σφαίρα, τη "Θόλο", η οποία μοιάζει με ουράνιο σώμα που μόλις προσγειώθηκε. Προχωρώντας μέσω των χώρων υποδοχής της "Θόλου" στο εσωτερικό, θα οδηγηθεί στο "αίθριο" (έναν ημιστεγασμένο υπαίθριο χώρο υπό κατασκευή), για να ανακαλύψει στη συνέχεια το λευκό γυάλινο περίβλημα του θεάτρου.

Αφού διαβεί τις πόρτες του θεάτρου, θα αντικρίσει ένα κλειστό ξύλινο "κουτί" που περιβάλλει τις αίθουσες του θεάτρου. Μια ξύλινη κυματιστή οροφή σκεπάζει τους χώρους υποδοχής της "Θόλου", συνεχίζει στο αίθριο σαν σκίαστρο και εισχωρεί στο θέατρο, ενοποιώντας τους τρεις διαφορετικούς χώρους.

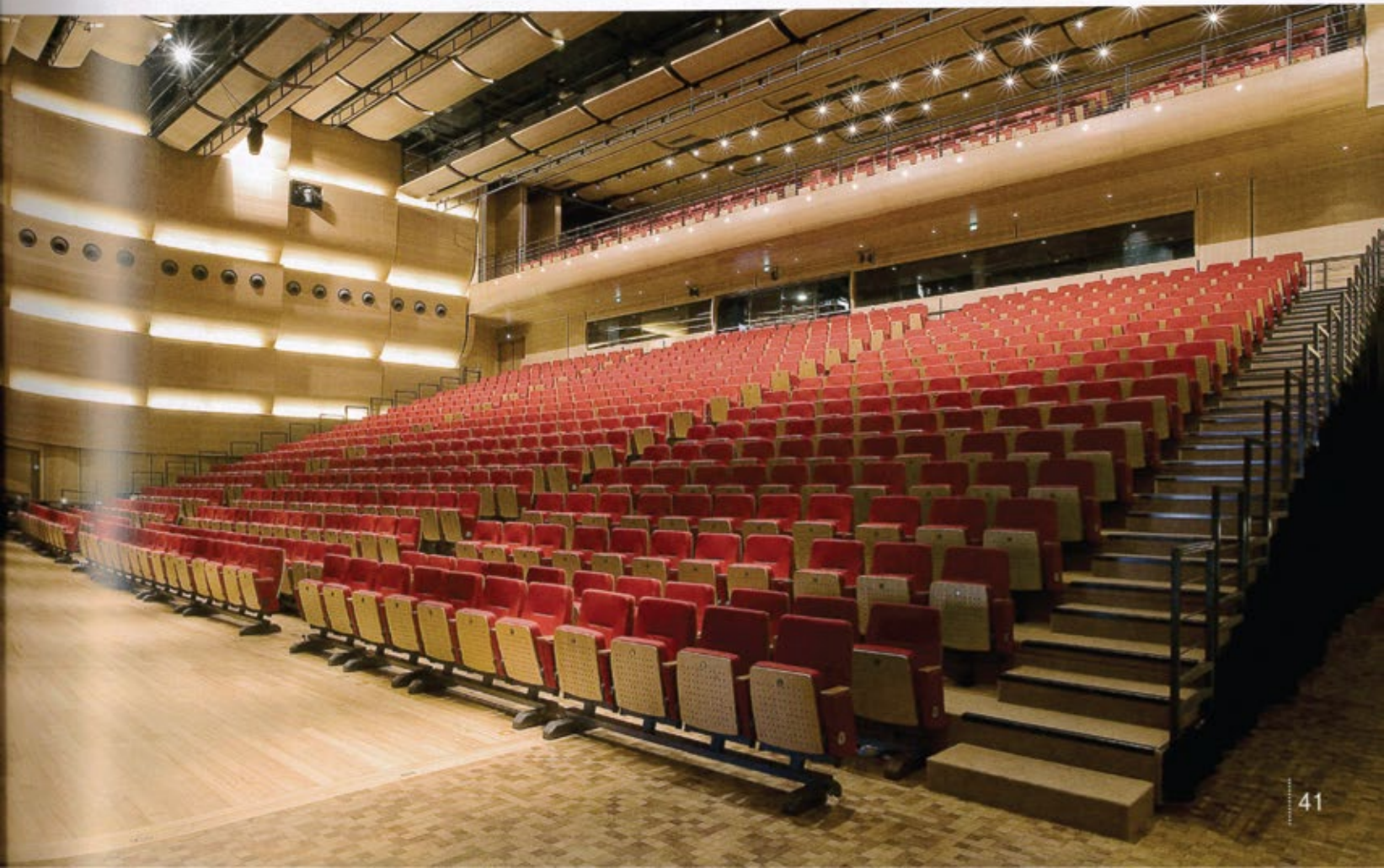
Λειτουργικό πρόγραμμα

Στο κτίριο ξεχωρίζουν πέντε βασικές λειτουργικές ενότητες:

- πολλαπλοί χώροι κοινού - χώροι υποδοχής σε άμεση σχέση με τις αίθουσες,
- διπλό γυάλινο κέλυφος που διαμορφώνει τη νότια όψη,
- διοικητικοί και συνεδριακοί χώροι,
- βοηθητικοί χώροι (όπως παρασκήνια) και μηχανολογικές εγκαταστάσεις,
- αίθουσες εκδηλώσεων.

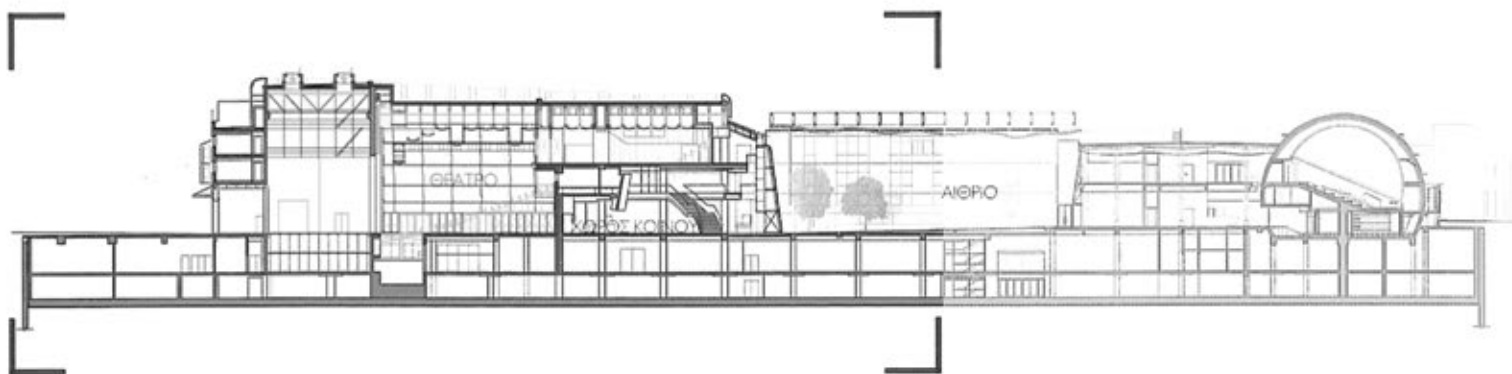
Το κτίριο "Θέατρον" στεγάζει δύο αίθουσες. Την κυρίως θεατρική αίθουσα "Αντιγόνη", χωρητικότητας 950 ατόμων, που διαθέτει μεγάλη σκηνή υψηλών προδιαγραφών με υποσκήνιο και την αίθουσα "Ιφιγένεια", χωρητικότητας 300 ατόμων. Ο σχεδιασμός επιτρέπει στις δύο αίθουσες να λειτουργούν είτε ως ανεξάρτητες με πλήρη ηχομό-

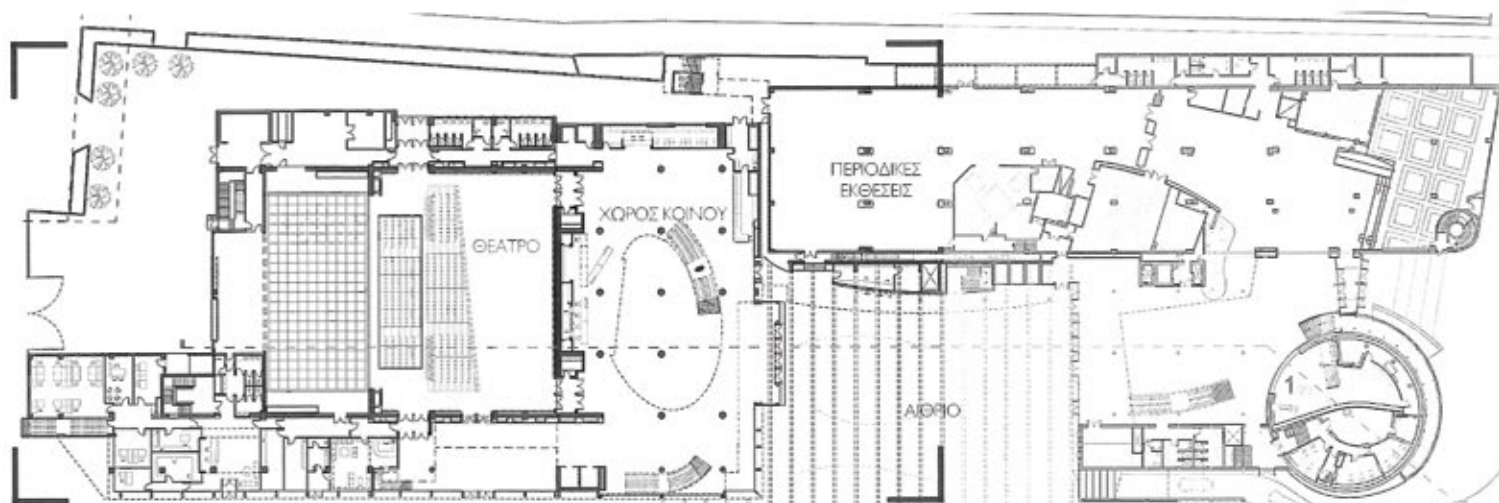

νωση είτε ενωμένες για θεάματα που απαιτούν μεγαλύτερη χωρητικότητα. Σε χαμηλότερη στάθμη έχει διαμορφωθεί μια τρίτη αίθουσα, που θα χρησιμοποιείται ως ανεξάρτητη αίθουσα για πρόβες. Η αίθουσα "Αντιγόνη" έχει σχεδιαστεί με κριτήριο τη μέγιστη ευελιξία. Έτσι, οι κερκίδες είναι κινητές και επιτρέπουν στην αίθουσα να υποδέχεται παραστάσεις κλασικής ιταλικής σκηνής και εκδηλώσεις πασαρέλας ή να λειτουργεί με την απόσυρση των κερκίδων ως χώρος δεξιώσεων. Η αίθουσα είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας, ώστε να είναι σε

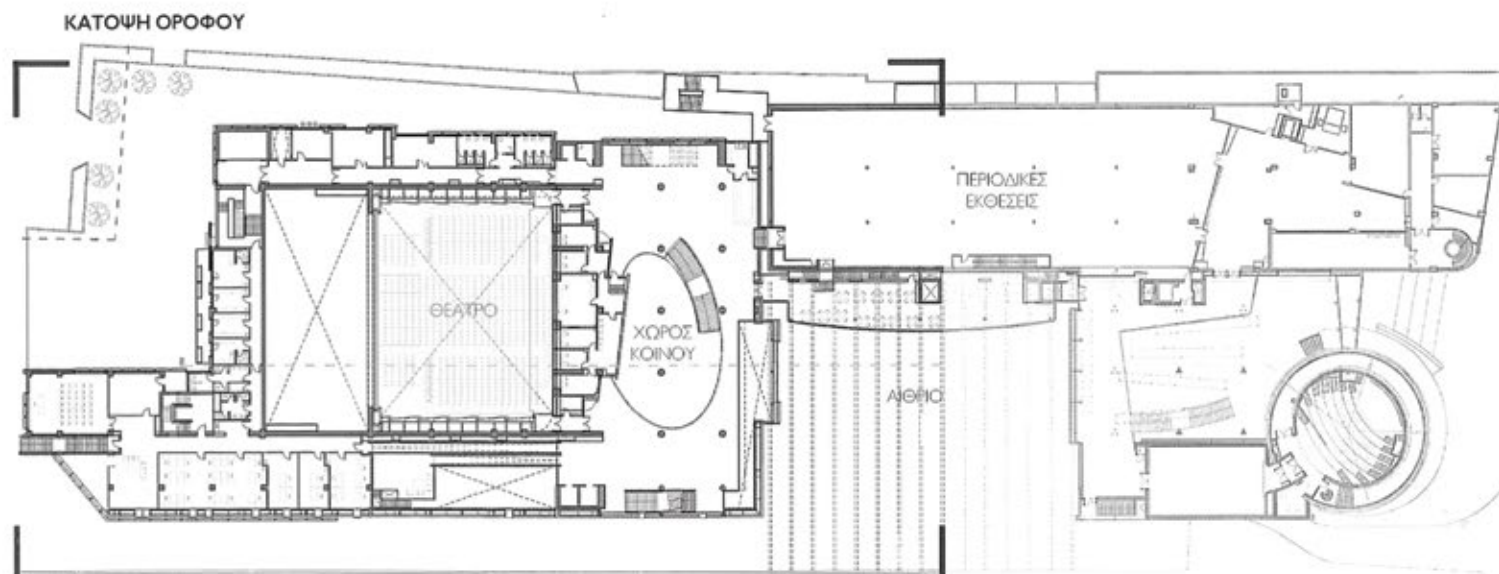
θέση να υποστηρίξει μια μεγάλη ποικιλία θεαμάτων (όπως μουσική, θέατρο, οπερέτες και κινηματογράφο). Έχει τρεις στάθμες πρόσβασης (ισόγειο, ημιώροφο και εξώστη) και σε κάθε στάθμη υπάρχει ανεξάρτητος χώρος εκτόνωσης στον προθάλαμο. Το ισόγειο με τον ημιώροφο συνδέονται οπτικά με μια μεγάλη τρύπα ελλειψοειδούς μορφής. Στον ημιώροφο υπάρχει σύνδεση με τον εκθεσιακό χώρο του ορόφου του κτιρίου 1 καθώς και με τη "Θόλο". Στη στάθμη του εξώστη της "Αντιγόνης" βρίσκεται η δεύτερη, μικρότερη σε μέγεθος, αίθουσα 300 ατόμων, η "Ιφιγένεια". Διπλό η-

ΤΟΜΗ "ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ"

ΚΑΤΩΦΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

ΚΑΤΩΦΗ ΟΡΟΦΟΥ

Λεπτομέρειες των υαλοστασίων και των κινητών περιόδων στις όψεις.

χομονωτικοί κινητοί τοίχοι δίνουν τη δυνατότητα διαχωρισμού της σε δύο, τρεις ή τέσσερις μικρότερους ανεξάρτητους χώρους. Ο χώρος υποδοχής της αίθουσας είναι κοινός με αυτόν του εξώστη της "Αντιγόνης".

Περιμετρικά των αιθουσών διατάσσονται βοηθητικοί χώροι υποστήριξης των ψυχαγωγικών και συνεδριακών εκδηλώσεων. Έτσι, έχουν προβλεφθεί καμαρίνια σε δύο στάθμες, χώροι γραφείων, εκπαιδευτικές αίθουσες, αίθουσα τύπου κτλ. Το συγκρότημα συμπληρώνεται με υπόγειους χώρους στάθμευσης και χώρους μηχανολογικού εξοπλισμού.

Υλικά

Η αναγνώριση των όγκων διευκολύνεται με την χρήση διαφορετικών υλικών. Το μέταλλο χρησιμοποιείται για τις φέρουσες κατασκευές, ενώ λευκό γυαλί "ντύνει" το θέατρο εξωτερικά και φύλλα ψευδάργυρου (zinc) με καμπυλωμένα άκρα επενδύουν εξωτερικά τις απολήξεις των αιθουσών.

Τα δάπεδα στους χώρους του κοινού έχουν διαστρωθεί με πέτρα Serena σε συνδυασμό με μάρμαρο Διονύσου. Οι αίθουσες επενδύονται εξωτερικά με οριζόντιες λωρίδες από ιρόκο, ενώ εσωτερικά το ακουστικό περιβάλλον των αιθουσών διαμορφώνεται από ειδικά τοποθετημένα καμπύλα πετάσματα από οξιά. Στους χώρους υποδοχής δεσπόζει η ξύλινη οροφή από ηχοασπороφητικές λωρίδες σφενδάμου και τα μπαρ είναι "ντυμένα" με ειδικής επεξεργασίας ζωγραφισμένα γυαλιά από τον Μανώλη Χάρο. Παρόμοια έχουν αντιμετωπιστεί τα εσωτερικά των ανελκυστήρων κοινού, ώστε ο κάθε ανελκυστήρας να αποτελεί έργο τέχνης του ίδιου δημιουργού.

Βιοκλιματικός σχεδιασμός

Η επιθυμία των μελετητών για ένα οικολογικά ευαίσθητο κτίριο, η ανάγκη για έναν εσωτερικό διάχυτο φωτισμό, χωρίς θαμβώσεις, καθώς και ο προσανατολισμός του κτιρίου οδήγησε στην κατασκευή ενός διπλού γυάλινου κελύφους κατά μήκος της νότιας όψης. Μετά από εκτεταμένη έρευνα και με τη συνεργασία του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), συντάχθηκε η

πλήρης μελέτη του διπλού κελύφους, το οποίο απαρτίζεται κυρίως από υψηλών προδιαγραφών υαλοστάσια, τοποθετημένα σε απόσταση 80 cm, αλλά και το μεταλλικό σκελετό που τα φέρει. Κινητές περιόδους σε όλο το ύψος των υαλοστασίων, καθώς και στο κάτω μέρος του κελύφους και ειδικά ανοίγματα στην οροφή συνδέονται με το λειτουργικό σύστημα του κτιρίου (BMS) και ολοκληρώνουν τη βιοκλιματική λειτουργία του ενδιάμεσου χώρου.

Η βιοκλιματική λειτουργία του διπλού κελύφους βασίζεται στην αρχή της ηλιακής καμινάδας. Την περίοδο του χειμώνα ανάμεσα στα δύο κελύφη εγκλωβίζεται αέρας, ο οποίος κατά τη διάρκεια της ημέρας θερμαίνεται και καθώς τα άκρα του συστήματος είναι κλειστά, παραμένει εντός του ενδιάμεσου κενού. Το καλοκαίρι, αντίθετα, τα άνω και κάτω άκρα του διπλού κελύφους είναι ανοικτά και η διέλευση του αέρα είναι δυνατή ανάμεσα στους δύο φλοιούς. Η κίνηση του αέρα επιτυγχάνεται καθώς θερμαίνεται ο όγκος μεταξύ των δύο φλοιών και ανεβαίνει προς την άνω έξοδο. Αυτή η λειτουργία της ηλιακής καμινάδας επιφέρει πτώση της θερμοκρασίας στο χώρο μεταξύ των δύο φλοιών, η οποία επιτείνεται με τη λειτουργία των διάφορων υλικών ηλιοπροστασίας που υπάρχουν στα συστατικά των δύο φλοιών. ■

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ, των οποίων τα υλικά χρησιμοποιήθηκαν στο έργο και συμμετέχουν με διαφήμιση στο τεύχος αυτό.

- **ALUMIL A.E., σελ. 13**
Υαλοπετάσματα θερμομονωτικά με εμφανές αλουμίνιο εξωτερικά, σύστημα επιστέγασης - παράθυρα οροφής, σύστημα οκίσσης
- **MIRECO ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Ε.Π.Ε., σελ. 95**
Επικαλύψεις με τιτανίου ψευδάργυρο, ηχοασπороφητικές επενδύσεις
- **StoHellas, σελ. 35**
Σύστημα ηχοασπороφησης
- **CLIMA COMFORT COMPONENTS LTD, 1ο εσώφυλλο**
Γραμμικά στόμια οροφής, ακροστόμια μεγάλου βεληνεκού, διαφράγματα πυρός, κουπόλες αποκαπνισμού
- **POLYCOAT, σελ. 8**
Εποξεικό δάπεδα,
- **DIATHLISIS, σελ. 111**
Μελέτη αρχιτεκτονικού φωτισμού, φωτιστικά σώματα